

Vergaderjaar 2001–2002

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 65

BRIEF VAN DE MINISTER-PRESIDENT, MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN EN VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE, VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES, VAN DEFENSIE EN VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juli 2002

Hierbij bieden wij, namens het kabinet, de vierde voortgangsrapportage aan met betrekking tot het actieplan Terrorismebestrijding en Veiligheid van 5 oktober 2001.

De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
W. Kok

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries

De Minister van Defensie,
F. H. G. de Grave

De Minister van Financiën,
G. Zalm

1. Inleiding

Voor u ligt de vierde voortgangsrapportage met betrekking tot het actieplan Terrorismebestrijding en Veiligheid. De drie eerdere voortgangsrapportages zijn respectievelijk uitgebracht op 26 oktober, 14 december 2001 en 15 maart 2002 (Kamerstukken II, 2001–2002, 27 925, nrs. 21, 34 en 50).

Tijdens het laatste algemeen overleg op 23 april jl. over Terrorismebestrijding en Veiligheid is door leden van de Kamer en de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het belang van voortdurende aandacht voor de preventie en bestrijding van (internationaal) terrorisme onderstreept. In dit verband is mede van belang dat Nederland een uitvalsbasis kan zijn voor terrorisme. Zo blijkt uit het openbare jaarverslag 2001 (bladzijde 41) van de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) onder meer dat in april 2002 op aangeven van de AIVD op diverse plaatsen in Nederland aanhoudingen zijn verricht die verband houden met de waargenomen tendens tot radicalisering en rekrutering voor de jihad door leden van extremistische organisaties. Deze ontwikkeling duidt er op dat de keuze die het kabinet begin oktober 2001 heeft gemaakt om te investeren in preventie (o.m. uitbreiding Inlichtingen- en veiligheidsdiensten) en repressie (o.m. uitbreiding opsporings- en vervolgingscapaciteit) de juiste is geweest.

Ook in internationaal verband staat het onderhavige onderwerp nog hoog op de agenda. De Tweede Kamer is hierover in voorkomend geval separaat geïnformeerd onder meer ten behoeve van de voorbereiding van de (Europese) Vakraden. Aan het verzoek van de Vakraden van de Europese Raad in oktober 2001 prioriteit te verlenen aan de beide Kaderbesluiten (Terrorisme en Europees aanhoudingsbevel), het versterken van de samenwerking tussen de verschillende bij de bestrijding van terrorisme betrokken nationale en internationale inlichtingen- en opsporingsdiensten, de aanpak van de financiering van terrorisme en het bereiken van overeenstemming over het Commissie voorstel inzake veiligheid van de luchtvaart, is in belangrijke mate voldaan. In VN-verband is resolutie 1373 van belang, waarin wordt verzocht een aantal maatregelen te nemen ter bestrijding van terrorisme. De mate waarin de diverse landen (w.o. Nederland) de maatregelen hebben geïmplementeerd is weergegeven in een rapportage aan de CTC (Counter Terrorism Committee) in december 2001. De CTC heeft inmiddels een aantal aanvullende vragen aan Nederland gesteld. Teneinde een beter zicht te krijgen op de ontwikkelingen in een aantal Europese landen heeft de minister van Justitie een zogenaamde quick scan laten uitvoeren onder een aantal van deze landen (Duitsland, België, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Finland en Spanje). Onderzocht zijn de beleidsinitiatieven die na de gebeurtenissen op 11 september zijn genomen op het gebied van preventie en bestrijding van terrorisme. Onlangs is deze quick scan, die voornamelijk is gebaseerd op raadpleging van openbare bronnen, afgerond. In deze quick scan is overigens de militaire bijdrage van Defensie aan de internationale strijd tegen het terrorisme (blz. 86) niet geheel juist en volledig weergegeven. De feitelijke Nederlandse bijdrage aan Enduring Freedom en ISAF is laatstelijk in het AO vredesoperaties op 27 juni jl. met de Kamer besproken. Gezien de aard van het rapport (quick scan) kunnen geen harde conclusies worden getrokken. Wel geeft het rapport een overzicht van de initiatieven die in voornoemde landen zijn ontplooid. Ter informatie treft u hierbij een exemplaar aan.¹

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

2. Voortgang per actie

Preventie

Actie 1	Uitbreiding Inlichtingen en Veiligheidsdiensten	
Door	Ministers van BZK en Defensie	
Laatste stand van zaken	<p>Zoals ook in de vorige voortgangsrapportages is opgemerkt wordt over de voortgang van deze actie gerapporteerd aan de Commissie voor de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten van de Tweede Kamer. Tevens is er voortschrijdend inzicht in welke groei van de AIVD daarenboven noodzakelijk is om de AIVD in de toekomst in staat te stellen om de combinatie van de toename van bestaande bedreigingen en nieuwe veiligheidsrisico's het hoofd te kunnen bieden.</p>	
Actie 2	betere samenwerking tussen inlichtingen- en veiligheidsdiensten en politie (Nederlandse politie maar ook Europol)	
Door	Minister van BZK	
Product(en)	1.	Het snel oppakken en uitvoeren door de Task Force Police Chiefs van de haar door de JBZ-raad toebedeelde taken
	2.	Verdergaande interactie tussen inlichtingen- en veiligheidsdiensten
	3.	Het snel oppakken en uitvoeren door Europol van de haar door de JBZ-raad toebedeelde taken
	4.	Het bevorderen van de internationale samenwerking
	5.	Het breder opzetten van het Landelijk Coördinatiepunt Openbare Orde bij het KLPD
	6.	Het uitbreiden van de beleids- en coördinatiecapaciteit van BZK
Budget per product(en)	Ad 1.	Vanaf 2002: € 45 378 (begroting BZK) en € 45 378 (begroting Justitie)
	Ad 3.	Vanaf 2002: € 136 134 (begroting BZK) en voor 2002: € 90 756 en vanaf 2003: € 45 378 (begroting Defensie)
	Ad 5.	Voor 2002: € 136 134; vanaf 2002 € 589 914
	Ad 6.	Voor 2001: € 771 426; vanaf 2003 € 635 292
Tijdpad	Ad 1.	Continu; eerste helft van 2002 inbedding mandaat en positie TFPC in EU-structuur
	Ad 2.	Gerealiseerd; nadere afspraken zijn gemaakt
	Ad 3.	Plaatsing liaison van BVD en KLPD gerealiseerd, liaison Kmar volgt 3e kwartaal 2002; bezien Europol overeenkomst in kader specifieke aspecten terrorismebestrijding: 2002
	Ad 4.	Continu; overleg over kaderbesluiten en systematiek opstellen lijsten in JBZ-raad december 2001
	Ad 5.	Werving en selectie, voorzieningen ICT, huisvesting e.d. te realiseren eind 2002/begin 2003
	Ad 6.	Realisatie eerste kwartaal 2002
Laatste stand van zaken	Ad 1.	Het formaliseren van de Task Force Police Chiefs verloopt moeizaam. Sinds de oprichting (april 2000) is de Taskforce 4 keer bijeen geweest en dat is niet geregeld genoeg om tot structurele afspraken te komen. De Taskforce is qua mandaat en positie nog steeds niet ingebed in de EU-structuur. Het is de bedoeling dat onder het Deens voorzitterschap de structuurdiscussie opnieuw gestart wordt en dat de positie van de Taskforce geconcretiseerd wordt. De eerstvolgende bijeenkomst is op 22 en 23 juli 2002 in Kopenhagen en dan komt dit onderwerp aan de orde.
	Ad 2.	De interactie tussen inlichtingen en veiligheidsdiensten in Europees verband verloopt goed. De hoofden contraterrore van de Europese inlichtingen en veiligheidsdiensten komen elk kwartaal bijeen om maatregelen te bespreken waarmee zij hun onderlinge samenwerking intensiveren en verder kunnen verbeteren. Daarbij wordt het dreigingsbeeld met betrekking tot terrorisme besproken, waarbij ook de Verenigde Staten participeren. Nederland (de AIVD) zal eind dit jaar een conferentie organiseren over radicaliseringstendensen en rekrutering in islamitische kringen in Europa. Conform de afspraak met de Kamer wordt over de samenwerking tussen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten meer gedetailleerd gerapporteerd aan de Commissie voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De voorstellen om in iedere lidstaat bij politiediensten speciale contactpunten in te richten die belast zijn met de bestrijding van terrorisme zijn door de JBZ Raad van 14 juni 2002 aangenomen. De LS konden het geruime tijd niet eens worden over het juiste onderscheid tussen administratiefrechtelijke maatregelen en strafrechtelijk onderzoek, maar dat is inmiddels opgelost. De contactpunten zijn bedoeld om de politiediensten in andere lidstaten te informeren over lopende onderzoeken en de beschikbaarheid van gegevens over strafbare feiten gepleegd in het kader van terrorisme. Nederland heeft benadrukt dat dit alleen mag voor zover informatie uit strafrechtelijk onderzoek al beschikbaar is en er mag dus geen strafrechtelijk onderzoek gestart worden op grond van deze afspraak.

Ad 3.	Het team van specialisten op het gebied van terrorismebestrijding bij Europol (Task Force Counter Terrorisme) waarin de liaisons van de verschillende landen zitten krijgt nog te weinig input van de Task Force Police Chiefs. De Task Force Terrorisme is wel betrokken bij het uitwisselen van informatie met politiediensten en inlichtingen- en veiligheidsdiensten en heeft een beter zicht op te nemen veiligheidsmaatregelen gekregen in de verschillende LS door het maken van en de uitwisseling van dreigingsanalyses. Onder het Deens voorzitterschap zal de werking van de Task Force Terrorisme beoordeeld worden.
Ad 4.	Voor het onderwerp internationale samenwerking wordt ook naar ad. 2 verwezen. Ten aanzien van dit onderwerp nog het volgende: tijdens de JBZ Raad van juni 2002 is besloten dat de LS elkaar op de hoogte mogen houden van de uitwisseling van informatie over terrorisme d.m.v. een standaardformulier. Dit formulier werd voorgesteld door Spanje en is bedoeld om lidstaten waar een grote internationale manifestatie zal worden gehouden informatie te verschaffen over personen waarvan wordt aangenomen of vermoed dat zij ter gelegenheid van de manifestatie een aanslag zullen plegen. De LS kan dan op tijd preventieve maatregelen treffen. Eerder al werd afgesproken een vergelijkbaar format te gebruiken bij terroristische acties of bij acties tegen terroristen in de vorm van aanhoudingen etc. Ook hier geldt dat lidstaten in staat zijn preventieve maatregelen te treffen wanneer repercussies worden verwacht van acties in een andere lidstaat. Europol is betrokken bij deze vormen van samenwerking.
Ad 5.	Het Landelijk Coördinatiepunt Openbare Orde bij het KLPD krijgt een bredere opzet dan eerder is aangekondigd zodat de Nederlandse politie adequaat op terrorisme incidenten kan reageren. Er komt een informatieorganisatie die zich zal richten op het inwinnen, coördineren analyseren en verstrekken van informatie. Gelet op deze taken is het gewenst het LCOO binnen de schil van nationale recherche informatie (dNRI) te organiseren. Voor de op- en inrichting van het LCOO is een aparte projectopdracht gemaakt o.l.v. een externe projectmanager van het KLPD. Deze projectmanager heeft recent besprekingen met de regiokorpsen gevoerd over de inrichting van het LCOO. Het beschikbare (structurele) budget vanaf 2002 bedraagt € 590 000.
Ad 6.	De werving van extra mensen is inmiddels gerealiseerd. Daarmee is de beleids- en coördinatiefunctie van BZK op het gebied van terrorisme en veiligheid voldoende belegd. Het effect van het aantrekken van deze extra mensen voor de bestrijding van terrorisme en veiligheid is vooral te merken aan het tempo waarin actiepunten opgepakt en uitgevoerd worden.

Visumverlening en biometrische identificatiemogelijkheden

Actie 3	Ontwikkeling biometrische identificatiemethoden
Door	Ministers van Justitie, Defensie en Buitenlandse Zaken
Product(en)	Actiepoint 3 zal leiden tot de volgende activiteiten: 1. Het inrichten van een centraal vingerafdruksysteem waarmee het mogelijk wordt om vanaf alle plaatsen waar toezicht, toegang of toelating plaatsvindt de identiteit van personen binnen enkele minuten te kunnen verifiëren. 2. Het plaatsen van apparatuur op plaatsen waar de identiteit van vreemdelingen een belangrijke rol speelt om op deze plaatsen de identiteit te kunnen controleren met behulp van een identiteitskaart met daarop een template van een vingerafdruk. 3. Enerzijds zal worden onderzocht wat de mogelijkheden zijn om een biometrisch kenmerk af te nemen in de visumprocedure, zodat de identiteit van visumplichtige vreemdelingen in Nederland ook zonder document kan worden achterhaald. Anderzijds worden de mogelijkheden onderzocht om het visumdocument persoonsgebonden te maken door het koppelen van een biometrisch kenmerk en een uniek nummer aan het visumdocument. Voor beide trajecten zal worden gezocht naar pilots die kunnen worden uitgevoerd om ervaring op te doen. 4. Het onderzoeken van de mogelijkheden van biometrie om grote groepen personen te kunnen monitoren ter ondersteuning van grensbewaking.
Budget per product(en)	Voor het uitvoeren van actiepoint 3 is een bedrag ter beschikking gesteld van 4,54 miljoen Euro voor 2001 en 2002.
Tijdpad	Het tijdpad voor hierboven genoemde activiteiten is als volgt: Ad 1: Voorbereiding 2002, implementatie jan–dec 2003 Ad 2: Voorbereiding 2002, implementatie jan–juli 2003 Ad 3: Oplossingsrichting gereed eind 2002 Ad 4: Oplossingsrichting gereed eind 2002
Laatste stand van zaken	Er is begonnen met het uitwerken van de plannen zoals die tijdens de vorige rapportageperiode zijn opgesteld. De hiervoor benodigde projectorganisatie is inmiddels volledig ingericht. Het afstemmen van de activiteiten van dit actiepoint op andere informatiseringactiviteiten binnen de vreemdelingenketen heeft veel aandacht gevraagd en zal ook in de toekomst een voortdurend aandachtspunt blijven.

Op dit moment worden de functionele eisen opgesteld waaraan een centraal vingerafdrukkensysteem moet voldoen. Ook wordt onderzocht vanaf welke locaties het systeem toegankelijk moet zijn. Ditzelfde gebeurt ook voor het plaatsen van apparatuur om identiteitskaarten te kunnen lezen waarop een template van een vingerafdruk is opgeslagen. Verder wordt onderzocht welke apparatuur precies moet worden aangeschaft. Naar verwachting zullen de verschillende aanschaffen Europees moeten worden aanbesteed. Implementeren van de apparatuur zal impact hebben op verschillende organisaties. Er worden voorbereidingen getroffen om deze impact inzichtelijk te maken.

Actie 4	Geharmoniseerde uitvoering van het visumbeleid
Door	Ministers van Buitenlandse Zaken en Justitie
Product(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Voorstel om de veiligheidskenmerken van de visumsticker aan te passen - Harmonisatie van het visumbeleid - Haalbaarheidsonderzoek naar een op te richten visumdatabase - Invoering van een uniform model voor verblijfstitels - Locale consulaire samenwerking verbeteren.
Budget per product(en)	-
Tijdpad	Eind 2002 zal het voorlopige verslag van de haalbaarheidsstudie naar een visumdatabase zijn afgerond. De visumdatabase zal niet eerder dan in 2006/2007 operationeel kunnen zijn.
Laatste stand van zaken	Het voorstel om de veiligheidskenmerken aan te passen is inmiddels aangenomen. Verder is een verordening aangenomen die ziet op de invoering van een uniform model voor verblijfstitels. Ook is een akkoord bereikt over het op nemen van een foto op het visumsticker en is de kleur van het sticker aangepast. Tijdens de laatste JBZ Raad is het voorgestelde haalbaarheidsonderzoek naar een visumdatabase geaccordeerd, zodat dit nu uitgevoerd kan gaan worden. Voor het eind van het jaar zal een voorlopig verslag verschijnen; maart 2003 worden de resultaten aan de Raad voorgelegd.
Actie 4a	Oprichting tweede unit 1F in de regionale directie Zuid-West van de IND.
Door	Minister en Staatssecretaris van Justitie
Product(en)	Een operationele tweede unit 1F per 1 januari 2003
Budget per product(en)	Ca. € 1 360 000
Tijdpad	<p>De unit zal op 1 januari 2003 operationeel zijn</p> <p>Vanaf heden en 1e kwartaal 2002:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werving 10 medewerkers die per 1 april 2001 instromen. • Via een belangstellingsregistratie werven van 15 medewerkers die ervaring hebben in het primaire proces van de IND. Gezien het absorptievermogen van de 1e unit 1F, zullen deze medewerkers eerst per 1 oktober 2002 in dienst treden van de 2e unit 1F. <p>2e kwartaal 2002:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De geworven externe medewerkers krijgen het leerwerktraject asiel aangeboden op het kennis en leercentrum van de IND te Utrecht. • Werving unitleiding. <p>3e kwartaal 2002:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begin opleiding 1F voor de extern geworven medewerkers op de werkvloer 4e kwartaal 2002: • Begin opleiding 1F voor de intern geworven medewerkers op de werkvloer 1e kwartaal 2003: • Tweede unit 1(F) is operationeel
Laatste stand van zaken	Al het personeel (incl. unitleiding) voor de tweede unit 1(F) is inmiddels aangetrokken. Vanaf 1 juli wordt het nieuw aangetrokken personeel opgeleid en ingewerkt door de medewerkers van de eerste 1(F)-unit. Het personeel zal voornamelijk ingewerkt worden op de werkvloer.

Bewaking, beveiliging en openbare orde

Actie 5	uitbreiding capaciteit persoonsbeveiliging bij KLPD en Kmar
Door	Minister van BZK
Product(en)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitbreiding van de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB) van het KLPD 2. Uitbreiding van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) en de Bijzondere Dienst/ Veiligheid (BD/V) van de Koninklijke marechaussee 3. Voortzetting van de opleidingscapaciteit van de Kmar door het langer in gebruik houden van de opleidingsdependance te Vught

	7.	Opvoeren patrouillelegang Rotterdam-Havens;
	8.	Intensiveren fysieke controle Rotterdam-Havens;
	9.	Stringenter handhaven passagierverboden Rotterdam-Havens;
	10.	Toezicht niet-Schengen transitzone luchthaven Schiphol;
	11.	Toezicht Schengen transitzone luchthaven Schiphol;
	12.	Versterking van de analysefunctie luchthaven Schiphol;
	13.	Schengenconforme grenscontrole luchthaven Schiphol;
	14.	Onderzoek verruiming wettelijke bevoegdheden MTV.
Budget per product(en)		T.b.v. actie 7 (deelproducten 4 en 5) is budget toegekend aan de Koninklijke Marechaussee. Voor 2003 is € 1,77 mln toegekend en vanaf 2004 is € 1.09 mln toegekend.
Tijdpad	1.	Gerealiseerd.
	2.	Ingezet.
	3.	Ingezet.
	4.	Realisatie per 2003.
	5.	Realisatie per 2003.
	6.	tot en met 10. Ingezet.
	11.	Nader te bepalen.
	12.	Gerealiseerd.
	13.	Gerealiseerd.
	14.	Ingezet.
Laatste stand van zaken	Ad. 2:	Al het baliepersoneel op Schiphol heeft de basiscursus «Documenten» gevolgd. Een deel van hen heeft de verdiepingmodule inmiddels eveneens afgerond. De opleiding van de grensbewakingsambtenaren van de andere posten vindt intussen doorgang. Uitgangspunt hierbij is dat de kwaliteit van de grensbewaking niet in het gedrang mag komen.
	Ad. 3:	Realisatie loopt vertraging op. Op zeer korte termijn wordt een keuze gemaakt t.a.v. de in te zetten technische hulpmiddelen (optical readers). Vanwege de complexiteit is het noodzakelijk om een proefopstelling te bouwen alvorens tot definitieve bestelling wordt overgegaan. Vervolgens dient rekening te worden gehouden met een leveringstermijn. Naar verwachting realisatie eind 2003.
	Ad. 4 + Ad. 5:	Voor 2003 zal personeel geworven worden.
	Ad. 6:	Het versterken van de informatiepositie van het MTV wordt opgepakt i.h.k.v. de versterking van het Mobiel Toezicht Vreemdelingen (MTV). Over het MTV is de Tweede Kamer per brief d.d. 10 juni jl. geïnformeerd (kenmerk 5157761/02/DVB). Voorts is een onderzoek gaande naar de wijze waarop de informatievoorziening m.b.t. de grensbewaking kan worden versterkt.
	Ad. 7 + 8:	Met een operationele inzet van 4 surveillance-eenheden per dag worden alle risicoschepen bij binnenkomst en vertrek onderworpen aan een z.g. B-controle (fysieke controle aan boord van het schip).
	Ad. 9:	Alle bemanninglijsten worden administratief gecontroleerd in NSIS/OPS, hetgeen heeft geleid tot een aanzienlijk hoger aantal passagierverboden.
	Ad. 10:	Aangesloten zal worden bij de verhoging van het aantal gatecontroles in het kader van het AMA-beleid, waarbij het uitgangspunt is dat het personeel dat deze gatecontroles uitvoert tevens een toezichhoudende taak in de niet-Schengen transitzone kan vervullen.
	Ad. 11:	Het toezicht in de Schengen-transitzone vanuit het perspectief van de grensbewaking kan alleen worden uitgevoerd door het Mobiel Toezicht Vreemdelingen (MTV). In het kader van het versterken van het MTV zal worden onderzocht wat de mogelijkheden hiertoe zijn.
	Ad. 14:	Wordt onderzocht i.h.k.v. de versterking van het MTV.
Actie 8		Extra maatregelenpakket beveiliging burgerluchtvaart (bblv)
Door		Minister van Justitie Minister van Defensie Minister van Verkeer en Waterstaat
Product(en)		Extra maatregelen met betrekking tot: 1. Controle van passagiers en handbagage 2. Controle van ruimbagage 3. Controle van personeel en 4. Opzetten tweedelijns inspectie door Justitie 5. Uitbreiding Marechaussee (tbv Mobiel Roulerend Toezicht (32 fte), Wet Veiligheids- onderzoeken (4 fte), Opleidingen (2 fte) en Toezicht bblv (10 fte)) door Defensie 6. Beveiliging luchtvaart, telecom, havens door V&W
Budget per product(en)	1.	nvt, wordt gefinancierd via de beveiligingsheffing
	2.	nvt, wordt gefinancierd via de beveiligingsheffing
	3.	nvt, wordt gefinancierd via de beveiligingsheffing
	4.	vanaf 2002: EURO 0,18 mln
	5.	2002: EURO 3,27 mln, 2003: EURO 3,04 mln, vanaf 2004 EURO 2,36 mln
	6.	2001: EURO 0,908 mln, vanaf 2002 EURO 2,72 mln

Tijdpad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direct 2. Direct 3. Direct 4. Tweede kwartaal 2003: als gevolg van vertraging bij het opstellen van EU verordening 5. Ultimo 2002 6. Uitwerking actieplan vluchtuitvoering tweede helft 2002–2003
Laatste stand van zaken	<p><i>Producten 1 tot en met 3</i> 100% controle op personeelsdoorgangen platform -> clean area ingevoerd</p> <p><i>Product 4</i> De afgelopen maanden zijn de activiteiten die nodig zijn om een inspectie op te zetten in een project-programma beschreven. In het kader van de uitvoering van dat project werken de betrokken partijen thans eensgezind aan een beschrijving van een zogenoemd toezichtmanagement waarin de afspraken voor de inhoud, de frequentie, rapportages van de inspectie worden vastgelegd.</p> <p><i>Product 5</i> Voortvarend wordt gewerkt aan het werven, instromen en opleiden van personeel.</p> <p><i>Product 6</i> De vacatures voor luchtvaart, vervoer, telecom en scheepvaart zijn zowel bij de beleidsdirecties als de inspectie opengesteld en reeds gedeeltelijk ingevuld. Voor de regionale luchthavens is voor de security voorzieningen een investeringspremie gegeven. Het V&W actieplan voor verbetering van de security voor de vluchtuitvoering is gereed. In een platform, waarin alle betrokken luchtvaartpartijen, ook de sector, zijn vertegenwoordigd, worden de verschillende actiepunten uitgewerkt in beleidscriteria. Deze zullen hun plaats moeten krijgen in wetgeving en in het Nationaal beveiligingsplan voor de Burgerluchtvaart.</p>
Actie 9	Nederland zet in op overname van de in de ECAC genomen veiligheidsmaatregelen
Door	Minister van Justitie i.s.m. de Minister van verkeer en Waterstaat
Product(en)	EU-regelgeving voor de beveiliging van de burgerluchtvaart.
Budget per product(en)	N.v.t.
Tijdpad	<p>Juni–juli/september 2002: overleg Transportraad met EP over de amendementen van het EP op het standpunt van de Raad</p> <p>Juli/september 2002 inwerkingtreding EU verordening</p> <p>Tweede helft 2002, onder het Deense voorzitterschap van de EU: verder werken in ad hoc groep aan de uitwerking van het werkprogramma voor aanvullende beveiligingsmaatregelen conform het in december 2001 aanvaarde werkprogramma</p>
Laatste stand van zaken	<p>In de Transportraad van 7 december jl. is een ontwerp-verordening met annex over de beveiliging van de burgerluchtvaart aangenomen. In de ontwerpverordening zijn gemeenschappelijke basisnormen en een auditsysteem opgenomen. Het ECAC-pakket van beveiligingsmaatregelen krijgt met de ontwerpverordening als een minimumpakket kracht van wet. Inmiddels worden onder aansturing van de Europese Commissie ook de implementatieverordeningen opgesteld, waaronder de regeling voor het inspectiesysteem. Het comité dat de voortgang van die implementatie bewaakt is vooruitlopend op de installatie inmiddels bijeengekomen. De huidige Luchtvaartwet en het wetsvoorstel tot (gedeeltelijke) wijziging daarvan dat op 16 april 2002 in de Eerste Kamer is aanvaard, zijn in lijn met de verordening. De eerder in het kabinet afgesproken evaluatie van de centrale security op Schiphol is inmiddels afgerond. De resultaten van de evaluatie en het Kabinetsstandpunt over de voortgang van het wetsvoorstel zijn uw Kamer bij brief van 8 maart 2002 meegedeeld. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.</p> <p>In de genoemde Transportraad is ook een werkprogramma opgenomen voor het komende jaar om te komen tot verdergaande maatregelen in aanvulling op de ontwerpverordening. De aandacht is vooral gericht op passende maatregelen op het operationele vlak; dat wil zeggen voor de vluchtuitvoering aan boord van vliegtuigen en de samenwerking tussen de verkeersleiding en de bemanning van vliegtuigen.</p> <p>Op 19 en 20 februari is een ministeriele conferentie gehouden over luchtvaartveiligheid onder de auspiciën van de VN luchtvaartorganisatie ICAO. De belangrijkste uitkomst van de conferentie is dat, onder leiding van ICAO, de vliegvelden van de lidstaten regelmatig gecontroleerd worden door teams van onafhankelijke inspecteurs. De rapportage van de bevindingen worden via ICAO ter beschikking gesteld aan de betrokken autoriteiten van het land én van die landen die daar specifiek om vragen (om te bezien of de luchthavens waar vandaan verbindingen naar het eigen land onderhouden worden wel veilig zijn). Deze laatste krijgen de informatie in geaggregeerde vorm.</p> <p>Op initiatief van Nederland is de ICAO bijeenkomst akkoord gegaan met het integraal aanpakken van het thema security (beveiliging op de grond) en safety (veiligheid in de lucht). Nadere voorstellen zullen door ICAO worden uitgewerkt.</p>
Actie 10	Onder leiding van de minister van BZK zal een samenhangend pakket van maatregelen ter bescherming van de infrastructuur van overheid en bedrijfsleven (waaronder ICT) worden ontwikkeld
Door	Minister van BZK

Product(en)	(1)	Samenhangend pakket van maatregelen ter bescherming van de infrastructuur van overheid en bedrijfsleven (waaronder ICT);
	(2)	Verankering van het pakket van maatregelen in de reguliere bedrijfsvoering
Budget per product(en)	PM	
Tijdpad	<p>Het stappenplan Bescherming Vitale Infrastructuur ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tussenrapportage quick-scan door TNO: mei 2002; 2. Werkconferentie overheid en bedrijfsleven: 4 juni 2002; 3. Eindrapportage quick-scan door TNO: oktober 2002; 4. Deelrapportage beschikbaarheids- en betrouwbaarheidseisen: december 2002; 5. Uitkomst risico- en kwetsbaarheidanalyses: mei 2003; 6. Deelrapportage inventarisatie reeds getroffen maatregelen oktober 2003; 7. Vaststelling pakket van maatregelen en verankering in reguliere bedrijfsvoering: april 2004. 	
Laatste stand van zaken	<p>Op basis van een door de rijksoverheid gehouden inventarisatie naar vitale producten en diensten voor de Nederlandse samenleving heeft TNO in mei 2002 een tussenrapport opgesteld. Als belangrijkste voorlopige conclusies gelden: (a) de vitale producten en diensten kennen een grote mate van complexe onderlinge afhankelijkheid; en (b) de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van een deel van de vitale producten en diensten is eenvoudig te verstoren. De tussenrapportage geeft een nog onvoldoende evenwichtig en volledig beeld dat nodig is als basis voor verdere beleidsvorming. Daarom zal als vervolgstap de tussenrapportage worden opgeschoond, verder worden verdiept en gecompleteerd met ontbrekende gegevens vanuit het bedrijfsleven en de medeoverheden. Het definitieve rapport wordt oktober a.s. verwacht.</p> <p>Volgens planning heeft op 4 juni 2002 een werkconferentie plaatsgevonden met vertegenwoordigers uit de vitale sectoren van het bedrijfsleven en van de overheid. In de werkconferentie is een goede dialoog tot stand gebracht over de wederzijdse standpunten en ideeën en hebben alle deelnemers zich gecommitteerd aan een actieve deelname aan het project dat in april 2004 moet leiden tot het beoogde verankerde samenhangende pakket van maatregelen. Onder meer is afgesproken om op zo kort mogelijke termijn te starten met de sectorale en intersectorale overleggen, waarbij het voortouw al naar gelang de vitale sector bij het bedrijfsleven of bij de overheid ligt. Ook is een coördinatiestructuur overeengekomen waarin zowel de publieke als private sector vertegenwoordigd zijn.</p> <p>Over de voortgang van het project Bescherming Vitale Infrastructuur zal de Tweede Kamer via de Ministeriële Stuurgroep Vitale Infrastructuur regelmatig worden geïnformeerd.</p>	

Opsporing en vervolging van terroristische misdrijven

Actie 11	Uitbreiding recherche- en analysecapaciteit voor terrorismebestrijding (inclusief keteneffecten bij OM etc. en inclusief capaciteit om aan internationale verzoeken tot gemeenschappelijke acties te voldoen).	
Door	De Minister van Justitie en de Minister van BZK	
Producten	<p>Uitbreiding recherche- en analysecapaciteit bij het KLPD</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Uitbreiding capaciteit bij het OM 3. Versterking regionale Infodesks 4. Uitbreiding Regionale Inlichtingendiensten 	
Budget per product	1.	Voor de uitbreiding van recherche- en analysecapaciteit bij het KLPD is beschikbaar € 635 292 in 2001; € 1 225 206 in 2002 en € 2 495 791 per jaar vanaf 2003.
	2.	Voor de uitbreiding van de capaciteit bij het OM is een budget beschikbaar van € 1 815 120 vanaf 2002. Tevens zal het gerechtskostenbudget worden opgehoogd met € 2 268 901 per jaar.
	3.	Voor de uitbreiding van Regionale Infodesks is beschikbaar € 272 268 in 2001; in 2002 € 1 497 000 en vanaf 2003 tot en met 2006 € 2 950 000 per jaar. Daarnaast is beschikbaar voor ondersteuning in 2002 € 224 467 en voor 2003 tot en met 2006 € 454 254.
	4.	Voor de uitbreiding van regionale inlichtingendiensten is beschikbaar per 2002 een bedrag van € 608 567 en vanaf 2003 tot en met 2006 een bedrag van € 907 560 per jaar.
Tijdpad	1.	Uitbreiding van recherche- en analysecapaciteit bij het KLPD: met de voor 2002 en de voor de overige jaren toegekende gelden zal bij het KLPD een uitbreiding van 48 fte plaats vinden.
	2.	Uitbreiding van de capaciteit bij het OM: Het College van procureurs-generaal heeft bepaald dat het Landelijk Parket vanaf 2002 € 544 536 ontvangt. Dit geld zal worden gebruikt voor een personele uitbreiding op OM-niveau en beleidsmedewerkers- en secretariaatsniveau. Het College van procureurs-generaal heeft eveneens bepaald dat vanaf 2002 in totaal € 907 560 naar de justitiële componenten van de 6 kernteams en het landelijk researcheteam gaat. Dit bedrag is op basis van het budgetverdeelsysteem van het OM verdeeld. Er zal een landelijk budget van € 363 024 worden gereserveerd ten behoeve van die parketten die geen kernteam huisvesten, maar die wel ingezet worden voor het uitvoeren van specifieke taken. Het College van procureurs-generaal beslist over de toewijzing van middelen uit dit budget.
	3. en 4.	De regionale infodesks en de regionale inlichtingendiensten worden structureel uitgebreid. De gelden voor de regionale infodesks zijn evenredig verdeeld over alle korpsen, de gelden voor de regionale inlichtingendiensten zijn verdeeld naar rato van de grootte van een korps.

Laatste stand van zaken

In de afgelopen periode is de concrete invulling van de vacatures bij het KLPD ter hand genomen. Voorafgaand daaraan is een vernieuwd inrichtingsplan opgesteld. Aan de realisatie van dit plan wordt nu gewerkt. Begin juni zijn de vacatures in diverse politiebieden verschenen. Er is een groot verscheidenheid aan vacatures opgesteld: adviseurs op WO- en HBO-niveau, analisten, teamleiders en (senior-)rechercheurs. De verwachting is dat de eerste nieuwe medewerkers na de zomer zullen instromen, zodat vanaf dat moment een verbetering van de kwaliteit en een intensivering van de terrorismebestrijding in gang kan worden gezet. Voorts wordt gewerkt aan een nauwere samenwerking met het IAM. Medewerkers van UT&BT en het IAM zijn al enkele malen bij elkaar geweest en hebben de mogelijkheden tot samenwerking in kaart gebracht. In de eerste plaats zal samenwerking gestalte kunnen krijgen in gezamenlijke projectvoorbereidingsonderzoeken op basis waarvan aansluitend strafrechtelijke onderzoeken kunnen plaats vinden. In de tweede plaats biedt uitwisseling van gegevens op het gebied van het gebruik van valse identiteitspapieren en modus operandi een belangrijke mogelijkheid tot samenwerking. Voor 1 september zal over deze materie een beleidsdocument verschijnen, op basis waarvan concreet overleg kan plaatsvinden. De samenwerking met het NOVO-team krijgt gestalte in de uitwisseling van informatie met betrekking tot personen die voor beide taakgebieden van belang zijn. Dit geschiedt op basis van zogenaamde 1F-dossiers. De artikel 1F-procedure wordt ingesteld jegens personen bij wie gronden aanwezig zijn een asielaanvraag in Nederland niet te honoreren. Een van die gronden is betrokkenheid bij terroristische activiteiten. UT&BT kampt op dit moment echter nog met een geringe personele capaciteit, mede door de gebeurtenissen naar aanleiding van de moordaanslag op Pim Fortuyn. Het grootste deel van de mankracht van UT&BT wordt momenteel gebruikt voor het opstellen van dreigingsanalyses ten behoeve van de grote driehoek en de Technische Evaluatie Commissie.

2. Zoals reeds vermeld in de derde Voortgangsrapportage is de uitbreiding van de personele capaciteit bij het Openbaar Ministerie inmiddels afgerond door aanstelling bij het Landelijk Parket van een tweede officier van justitie en een fulltime beleidsmedewerker op het terrein van terrorismebestrijding.
- 3 en 4. Het versterken van de regionale infodesks en Regionale Inlichtingendiensten vindt momenteel plaats. De gelden ter ondersteuning van de infodesks zullen voor een deel worden besteed aan projecten gelieerd aan terrorismebestrijding en de landelijke informatiefunctie bij korpsen, te weten 1. Het project M., Meld Misdaad anoniem (= Crimestoppers). Dit betreft een meldlijn waar ook burgers informatie over vermeende terroristische activiteiten anoniem kunnen melden. 2. Versterking van de Regionale Inlichtingendiensten. Deze diensten zullen vanaf de tweede helft van 2002 extra gelden krijgen, goed voor in totaal 5 fte's. Dit bovenop de reeds beschikbaar gestelde bedragen voor uitbreiding. Met de AIVD wordt over een geschikte verdeling van de gelden gesproken.

Actie 12

Opbouw van een quick response team bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) voor forensische ondersteuning bij opsporing van daders van terroristische aanslagen.

Door

Minister van Justitie

Product(en)

De versterking van de forensische expertise in de dreigingfase dan wel bij de opsporing van verdachten van terroristische aanslagen valt uiteen in:

1. de opbouw van een *Quick response team* (NFI-QRT) bij het NFI;
Toelichting: Bij het opsporen van verdachten van terroristische aanslagen maar ook in de dreigingfase is een belangrijke rol weggelegd voor forensische experts. Het gaat hier bijvoorbeeld om schriftonderzoek van dreigbrieven, om sporenonderzoek op de locatie van een aanslag maar ook om het leveren van onafhankelijke deskundigen ter zitting. Om er volledig zeker van te zijn dat Nederland in ieder geval voor aanslagen in eigen land optimaal is toegerust, is in het Actieplan voorzien in een *quick responseteam* door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI-QRT) voor forensische ondersteuning bij de opsporing van daders van terroristische aanslagen en het verzamelen van bewijsmateriaal. Dit team zal ook voor internationale onderzoeken beschikbaar gehouden worden.
Om gedurende het hele jaar 7 x 24 uur per week zowel de kwantitatieve als kwalitatieve invulling van het NFI-QRT te kunnen garanderen, is een uitbreiding van de huidige formatie met 10 fte (€ 680 670) aangewezen. Dit is inclusief de formatie-uitbreiding van de NFI-frontdesk met forensisch adviseurs (2,2 fte) die naast algemeen forensisch inzicht moeten beschikken over veiligheidskundige kennis op het gebied van NBC en ICT terrorismemiddelen.
Om het NFI-QRT direct inzetbaar te maken en ter plaatse snel forensisch onderzoek te laten doen is een speciaal voor dat doel toegeruste bus noodzakelijk. Deze bus moet standaard worden voorzien van bepaalde meet- en onderzoeksinstrumenten alsmede de nodige beschermingsmiddelen.
2. de versterking forensische expertise met betrekking tot biometrie als identificatiemiddel;
Toelichting: Ten behoeve van de uitvoering van het actiepunt over *biometrie* zal het NFI de bestaande kennis en expertise moeten uitbouwen. Het gaat met name om het geven van onafhankelijke oordelen over de waarde van een biometrisch identificatiemiddel, de manier waarop deze wordt toegepast en het tegengaan van de mogelijke fraude die hierdoor ontstaat. Bovendien zal het zaakonderzoek toenemen wanneer er werkelijk een vermoeden is van fraude. Afhankelijk van het zelf doen van onderzoek op een of meerdere identificatiemiddelen is uitbreiding van maximaal 4 fte's a € 68 067 nodig.
3. het geven van een impuls aan de verdere ontwikkeling van de expertise van digitaal rechercheren binnen het NFI als gevolg van het versnelde invoering van de invoering van het Nationaal Actieplan Digitaal rechercheren.

Toelichting: Tenslotte is als gevolg van de versnelde invoering van het Nationaal Actieplan Digitaal Rechercheren (waarin het NFI is geïntegreerd als derde echelon bij de opsporing en bewijsvoering in het geval digitale sporen een rol spelen in criminele en terroristische activiteiten) uitbreiding van het NFI noodzakelijk.

	De benodigde uitbreiding wordt geraamd op 5 fte's a € 68 067 en zal structureel € 317 646. bedragen. Invoering zal in nauw overleg met de politie en het OM moeten gebeuren afhankelijk van de manier waarop de ketenpartners dit in gaan vullen.
Budget per product(en)	<p>Binnen het budget van Justitie voor opsporing is voor de versterking van de forensische expertise voor het jaar 2002 een bedrag van € 1 815 120 toegekend en is voor 2003 en verder steeds een bedrag van € 1 361 340 toegekend.</p> <p>Het budget van € 1 815 120 voor 2002 valt uiteen in kosten voor NFI-QRT (€ 680 670), materieel QRT/onderhoud speciaal toegeruste bus (€ 317 646), biometrie (€ 272 268) en digitaal rechercheren (€ 317 646) en eenmalige materieel kosten voor biometrie en digitaal rechercheren (€ 226 890)</p> <p>Het toegekende bedrag van € 1 361 340 structureel voor het jaar 2003 en verder laat zich uitsplitsen in kosten voor NFI-QRT (€ 680 670), materieel QRT en onderhoud speciaal toegeruste bus (€ 90 756), biometrie (€ 272 268) en digitaal rechercheren (€ 317 646).</p>
Tijdpad	<p>1. opbouw NFI-QRT: Om het NFI-QRT daadwerkelijk gedurende 7x24 uur per week «stand by» te hebben, is, naast een verdere uitbreiding van de huidige piketregeling van het NFI en de speciaal toegeruste bus, tevens een versterking van de formatie nodig zodat een adequate kwalitatieve en kwantitatieve invulling van het team kan worden gegarandeerd. De uitbreiding en aanvulling van de deskundigheidsgebieden ten behoeve van het team zal gefaseerd moeten plaatsvinden, met dien verstande dat al na enkele maanden na implementatie van de plannen de speciaal toegeruste bus kan zijn aangeschaft en het team «in opbouw» van start kan gaan. In die opbouwfase zal het NFI er zoveel mogelijk voor zorgen dat alle relevante kennis en expertise voor het team bereikbaar is dan wel extern wordt betrokken. Het NFI-QRT is uiterlijk een jaar na de start volledig operationeel (richtdatum eind 2002).</p> <p>1. en 2. Biometrie en digitaal rechercheren: de invulling van de toegekende middelen voor fte's en materieel zal geschieden aan de hand van het plan van aanpak. De invulling van de fte's voor digitaal rechercheren zal in nauw overleg geschieden met de partners van het Nationaal Actieplan Digitaal rechercheren.</p>
Laatste stand van zaken	<p>De regeling voor Bereikbaarheid en Beschikbaarheid («piket») van het Nederlands Forensisch Instituut is inmiddels geformaliseerd. Deze garandeert de bereikbaarheid van het NFI in het algemeen (Frontdesk) en een aantal relevante deskundigheidsgebieden in het bijzonder: ook buiten kantooruren is het NFI inzetbaar voor forensisch onderzoek van terroristische aanslagen en dreigingen.</p> <p>Momenteel wordt een inventarisatie gemaakt van noodzakelijke extra expertise (zoals NBC) binnen het NFI om straks optimaal toegerust te zijn op het onderzoek van eventuele terroristische aanslagen.</p> <p>Daarnaast wordt een uitgebreid relatienetwerk opgezet met contacten op allerlei gebieden die voor het onderzoek van terrorisme relevant zijn.</p> <p>Door de projectgroep wordt de laatste hand gelegd aan het Draaiboek QRT met hoofdstukken voor implementatie, organisatie, teamsamenstelling, processen, procedures, logistiek, communicatie, testen en oefeningen. Tussentijds vindt steeds afstemming plaats met de Klankbordgroep QRT, waarin de belangrijkste partners van het NFI, ingeval van (dreiging met) een terroristische aanslag, deelnemen.</p>
Actie 13	<p>Uitbreiding van het breed samengesteld team bij de Unit Mensensmokkel;</p> <ol style="list-style-type: none"> Unit mensensmokkel (UMS), gericht op verhoging van de opsporingscapaciteit. Informatie- en Analysecentrum mensensmokkel (IAM), gericht op meer en beter informatie inwinnen en analyseren, teams Grensoverschrijdende criminaliteit van de Koninklijke Marechaussee (GOC's) gericht op meer mensensmokkel onderzoeken analysecapaciteit Koninklijke Marechaussee extra bij de Justitiële diensten Openbaar Ministerie (OM), extra capaciteit bij Landelijk Parket en parket Zwolle (t.b.v. UMS).
Door	Ministers van Justitie (OM), BZK (UMS en IAM) en Defensie (GOC's)
Product(en)	<ol style="list-style-type: none"> De UMS zal uitvoering te geven aan: <ul style="list-style-type: none"> extra kernteamwaardig onderzoek naar mensensmokkel; complexe rechtshulpverzoeken; projectvoorbereiding; evaluatie en informatie uitwisseling; bestuurlijke advisering; coördinatie mensensmokkel bijstandteam. de inspanningen van het IAM zullen leiden tot: <ul style="list-style-type: none"> Meer onderzoeksvoorstellen voor de politie Meer analyses Verbeterd inzicht in de dreiging van mensensmokkel gerelateerd aan terroristische activiteiten Meer contacten in binnen- en buitenland De versterking van de GOC's zal jaarlijks 8 à 10 extra middelzware afgeronde onderzoeken naar mensensmokkel opleveren de analyse van de informatie, o.a. uit het Mobiel toezicht vreemdelingen (MTV), zal leiden tot kwalitatief en kwantitatief betere informatie, die ook aan het IAM beschikbaar wordt gesteld. De uitbreiding bij het Landelijk Parket zal leiden tot versterking van de aansturing van het IAM en verwerking van de toename van internationale betrekkingen. De uitbreiding bij het parket Zwolle wordt gebruikt voor aansturing van de uitgebreide UMS en extra onderzoeken.

Budget per product(en)	1. € 1 234 282 in 2002; jaarlijks € 2 468 564 vanaf 2003 (begroting BZK)
	2. € 308 570 in 2002; jaarlijks € 617 141 vanaf 2003 (begroting BZK)
	3. € 1 769 742 jaarlijks vanaf 2003 (begroting Defensie)
	4. € 499 158 jaarlijks vanaf 2003 (begroting Defensie)
	5. € 453 780 jaarlijks vanaf 2002 (begroting Justitie)
Tijdpad	Werving en selectie van het personeel op elk van de actiepunten is in gang gezet; instroom in de loop van 2002
Laatste stand van zaken	Bij de UMS is werving gaande, er zijn reeds kandidaten geselecteerd; de AIVD-screeningen lopen. Overleg tussen de partners over het opnemen v.d. teams GOC's in de bovenregionale teams is gaande. V.w.b. de analysecapaciteit KMar: opleidingsmogelijkheden worden onderzocht, in het 3e kwartaal zal daar meer zicht op zijn. De wervingscampagne t.b.v. uitbreiding personeel voor het IAM is in juni gestart. Selectiegesprekken zijn gepland tijdens de zomermaanden. Het geld voor het Landelijk Parket zal gebruikt worden voor een extra beleidsmedewerker en advieswerkzaamheden (inhuur). De vacature voor beleidsmedewerker is inmiddels opgesteld.
Technologische maatregelen	
Actie 14	Uitvoering regelgeving met betrekking tot de aftapverplichtingen uit de Telecommunicatiewet afronden
Door	Verkeer en Waterstaat i.s.m. Justitie, BZK en Defensie
Product(en)	a. Amvb op grond van art. 13.5 van de Telecommunicatiewet (TW) inzake beveiliging gegevens aftappen telecommunicatie. b. Ministeriële regeling op grond van art. 13.6 TW inzake vergoeding administratie- en personeelskosten die aanbieders maken bij het uitvoeren van taplasten, alsmede het voldoen aan verzoeken om inlichtingen ex artikel 13.4 TW. c. Handhaving van bepalingen in en op grond van TW inzake bevoegd aftappen.
Budget per product(en)	Met ingang van 2002 is voor beleidsintensivering f 0,2 miljoen beschikbaar gesteld. Dit heeft betrekking op ondermeer acties 14 en 16. Per 2002 is structureel f 0,8 miljoen beschikbaar gesteld voor handhavingsactiviteiten door IVW-T.
Tijdpad	a. Streven is thans gericht op behandeling in de Ministerraad in het derde kwartaal 2002 en inwerkingtreding eind 2002. b. Streven is thans gericht op vaststelling van een regeling in het derde kwartaal 2002. c. Besluitvorming handhavingsbeleid vindt komende maanden plaats. De divisie Telecom van de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW-T) zal met in gang van 1 september 2002 de handhavingstaken ten aanzien van bevoegd aftappen op zich nemen.
Laatste stand van zaken	a. Concept is interdepartementaal (VenW, Justitie, BZK en Defensie) afgestemd. Concept is voor overleg aangeboden aan het Overlegorgaan Telecommunicatie en Post (deelorgaan aftappen); afrondend overleg vindt eind juni plaats. Daarna kan het conceptbesluit verder in procedure worden gebracht met het oog op advisering door de Raad van State. Verwacht wordt dat eind dit jaar de Amvb in werking kan treden. b. Voorbereiding is gestart. Van belang voor de verdere invulling is het lopend onderzoek van Justitie naar de kosten van het tappen, welke voor vergoeding in aanmerking komen en de medewerking van de aanbieders daarbij. c. IVW-T voert momenteel een handhavingspilot uit ten aanzien van de regelgeving inzake bevoegd aftappen. Enkele zaken zijn in behandeling. Een structureel handhavingsbeleid bevindt zich in de besluitvormingsfase en zal vervolgens moeten worden geïmplementeerd. Een ontwerpbesluit waarbij de toezichtsbevoegdheden per 1 september 2002 worden overgedragen van het Directoraat-Generaal Telecommunicatie en Post naar IVW-T is gereed. Tot die tijd zal gezamenlijk worden opgetreden.
Actie 15	Het project herziening tapkamers (voorzien voor eind 2003) versnellen
Door	Minister van Justitie i.s.m. minister van BZK
Product(en)	Inzet van nieuwe (eventueel opgewaardeerde) tapkamerfaciliteiten
Budget per product(en)	2001: € 6,58 mln, 2002: € 6 mln (uit budget Regieraad ICT Politie), 2003: nog geen budget voorzien
Tijdpad	Realisatie aanvankelijk voorzien voor eind 2002. Inmiddels is duidelijk dat deze datum niet realiseerbaar is. Dit heeft ook consequenties voor het budget.

Laatste stand van zaken	<ul style="list-style-type: none"> • De in de vorige voortgangsrapportage gemelde bestelling van een technische interceptie-faciliteit die in eerste instantie zou worden ingezet om de politiekorpsen in het noorden en oosten van het land op niveau te brengen heeft geleid tot geslaagde oplevering van die faciliteit per juni 2002. De installatie is nog niet operationeel, omdat nog geen overeenstemming is bereikt met de betreffende korpsen over de voor het gebruik in rekening te brengen kosten. Alvorens vervolgstappen te zetten is besloten dat eerst landelijke overeenstemming dient te bestaan over de inrichting van de Landelijke Interceptie Organisatie, de wijze waarop deze organisatie zijn kosten in rekening brengt bij de afnemers en de optimale schaal voor interceptievoorzieningen. Hierdoor kan de oorspronkelijk geplande uitbouw van voorzieningen voor de zuidelijke politieregio's, het KLPD, de Koninklijke marechaussee en de bijzondere opsporingsdiensten niet meer op korte termijn gerealiseerd worden; • in september 2002 zal het deelproject Korte Termijn Internetinterceptie succesvol kunnen worden afgerond. I&v-diensten en opsporing zijn inmiddels met een beperkte capaciteit in staat regulier internetverkeer met machtiging te onderscheppen. Daarmee kan het Openbaar Ministerie bij de vervolging van strafbare feiten zijn voordeel doen. Verdere uitbouw van deze voorziening valt buiten de reikwijdte van het project en is de taak van de toekomstige Landelijke Interceptie Organisatie; • ten aanzien van gerichte satellietinterceptie zijn inmiddels de gevraagde offertes ontvangen. Een beslissing kan op korte termijn worden genomen op basis van het beschikbare budget, zodat de opsporing en het inlichtingenwerk op korte termijn gebruik kunnen maken van deze dringend noodzakelijke voorziening. De voorziening zal zodanig flexibel worden ingericht dat zo nodig op termijn faciliteiten gedeeld kunnen worden met instanties die (ook) ongericht mogen intercepteren; <p>Op basis van een bijgesteld projectplan is geconstateerd, dat de doorlooptijd van het project langer zal moeten zijn dan aanvankelijk beoogd. De einddatum zal uiterlijk 1 april 2004 zijn. Ook wordt men in de uitvoering geconfronteerd met hogere kosten dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de snel toenemende technische complexiteit van de voorzieningen, door de oplopende betrouwbaarheidseisen die aan het middel interceptie worden gesteld in het kader van de strafvordering en door startinvesteringen die moeten worden gedaan om de Nederlandse overheid op een hoger kennisniveau te brengen. Momenteel wordt bezien hoe bijstelling van de planning in combinatie met een tijdelijke verlaging van het ambitieniveau kan leiden tot een oplossing van het budgettaire aspect.</p>
Actie 16	Versnellen van besluitvorming over rechtmatige toegang diensten en politie in cryptografische voorzieningen bij derde partijen (Trusted Third Parties) en streven naar regulering van krachtige cryptografie voor publiek gebruik
Door	<ul style="list-style-type: none"> a. VenW en EZ voor rechtmatige toegang b. BZK, VenW, EZ, Justitie, Defensie en BuZa voor cryptografie-evaluatie
Product(en)	<ul style="list-style-type: none"> a. 1. Zelfreguleringsmechanisme (normen, criteria en schema) voor rechtmatige toegang tot versleutelde gegevens. a. 2. Economische effecten rapportage over de financiële gevolgen van rechtmatige toegang. a. 3. Wettelijke verankering van het zelfreguleringsmechanisme. b. Evaluatie van bestaande beleid ten aanzien van cryptografie.
Budget per product(en)	<ul style="list-style-type: none"> a. Het project Rechtmatige Toegang wordt grotendeels gefinancierd vanuit het Nationaal Actieplan Elektronische Snelweg. Er is extra budget beschikbaar gesteld voor beleidsintensivering, zie actiepunt 14. b. Geen extra budget.
Tijdpad	<ul style="list-style-type: none"> a. 1. Zelfreguleringsmechanisme (normen, criteria en schema) gereed eind januari 2002. a. 2. Economische effectenrapportage gereed medio december 2001. a. 3. Inventarisatie mogelijkheden nog in 2001 aanvangen. b. Na 15 januari gaat een interdepartementale werkgroep van start.
Laatste stand van zaken	<ul style="list-style-type: none"> a. 1. Een werkgroep heeft een eindconcept opgeleverd van criteria, normen en een schema. Dit eindconcept is inmiddels in een pilot getest. De bevindingen worden nu in een definitieve versie verwerkt. Op 10 juli a.s. zal de stuurgroep deze versie beoordelen. a. 2. Het eindrapport van het onderzoek naar de economische effecten, mede gebaseerd op het eindconcept van de bovengenoemde criteria, is nagenoeg afgerond. Op 10 juli zal de stuurgroep dit eindrapport beoordelen. a. 3. Naar aanleiding van voorlopige besluitvorming over de haalbaarheid van een zelfreguleringsmechanisme is deze activiteit vooralsnog opgehouden. a. 4. Onder andere op basis van bovengenoemde stukken zal de stuurgroep op 10 juli a.s. besluiten over het al dan niet in de markt zetten van het zelfreguleringsmechanisme. b. Interdepartementale werkgroep moet nog van start gaan.

Actie 17	Onderzoek verrichten naar de categorieën gegevens die telecomaanbieders bewaren en de belemmeringen die de opsporings- en I&V diensten ondervinden door de afwezigheid van bewaarplichten voor historische verkeersgegevens. Versterken van de mogelijkheden van analyse van internationaal telefoonverkeer (afgestemd met Europese lidstaten).
Door	Minister van Justitie i.s.m. de minister van Verkeer en Waterstaat
Product(en)	Onderzoeksrapport
Budget per product(en)	N.v.t.
Tijdpad	Het onderzoek is op 1 februari 2002 gestart en wordt in twee fases uitgevoerd. Het deelrapport van fase 1 zal op 1 juli 2002 gereed zijn. Het eindrapport is voorzien voor 1 oktober 2002. In het najaar wordt de Kamer geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek
Laatste stand van zaken	Het onderzoek is inmiddels aanbesteed en wordt uitgevoerd. De oorspronkelijke einddatum van 1 juli 2002 bleek niet haalbaar in verband met de complexiteit van de materie. Het onderzoek wordt gefaseerd uitgevoerd. De eerste fase zal op 1 juli 2002 afgerond zijn en het eindrapport is voorzien voor 1 oktober 2002.
Actie 18	Uitbreiding satelliet interceptiecapaciteit ten behoeve van terrorismebestrijding
Door	Minister van BZK en de minister van Defensie
Product(en)	Extra faciliteiten voor het onderscheppen van berichten die via satellieten worden verzonden.
Budget per product(en)	Reservepost.: 2002: € 9 075 604; 2003: € 13 613 406; 2004 € 4 537 802; 2005: € 4 537 802.
Tijdpad	2002–2005
Laatste stand van zaken	Onder voorzitterschap van de coördinator Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (I&V) vindt een analyse plaats over de efficiënte besteding van de gereserveerde gelden met als uitgangspunt de wens om te komen tot een gezamenlijke interceptiedienst.
Actie 19	Digitaal Rechercheren (internet recherche bij Unit Forensische Expertise KLPD)
Door	Minister van BZK
Product(en)	Uitbreiding van capaciteit voor Internet Recherche en internet toezicht bij de Unit Forensische Expertise van KLPD
Budget per product(en)	2001: €363 024; 2002: € 181 512; 2003: €363 024; 2004: € 363 024; 2005: €363 024
Tijdpad	Werving en selectie 6–9 mnd. In de tussentijd voorzieningen op gebied ICT, huisvesting gerealiseerd.
Laatste stand van zaken	Uitbreiding van de capaciteit is in volle gang. De vacatures zijn geplaatst in het APB van juni. Werving en selectie zal verder plaatsvinden in de 2e helft van 2002. Verwacht wordt dat 1 december 2002 de unit Forensische Expertise op volle kracht is: 21 fte totaal.

Acties 20 tot en met 33: Integriteit financiële sector en terrorismebestrijding

De ministers van Financiën en Justitie hebben op 19 november 2001 de nota «Integriteit financiële sector en terrorismebestrijding» (Kamerstukken II, 2001–2002, 28 106, nr. 2.) aan de Tweede Kamer gezonden. De verbetering van de effectiviteit van antiwitwas-wetgeving, verbetering van onderlinge informatie-uitwisseling en de versterking van de strafrechtelijke handhavingketen zijn hoofdpunten uit deze nota. De nota is een nadere uitwerking van het actieplan Terrorismebestrijding dat het kabinet op 5 oktober 2001 heeft gepresenteerd. De actiepunten 20 tot en met 32 van het actieplan Terrorismebestrijding en Veiligheid zijn in deze nota nader uitgewerkt. Daarnaast zijn ook andere acties geformuleerd. In bijlage 1 van deze nota wordt verwezen naar enerzijds acties van het actieplan en anderzijds acties die rechtstreeks voortvloeien uit de nota. Volledigheids-halve wordt hieronder nog op de verschillende acties van het actieplan ingegaan. Voor de overige acties wordt verwezen naar de nota en de

daarbij behorende bijlage 1, welke schriftelijk is behandeld (TK 2001–2002, 28 106, nr. 4)

Het traceren van de relatie tussen financieringsstromen en terroristische activiteiten is belangrijk voor de bestrijding van terrorisme. Het afsnijden van de financiële voeding van terrorisme en het via financiële kanalen opsporen van terroristische activiteiten vereist een geïntegreerde aanpak. De nota werkt dit uit via drie uitgangspunten.

Het eerste uitgangspunt voor een effectieve aanpak is systematische ontsluiting van de financiële stromen. Daarin moet een adequate financiële toezichtwetgeving voorzien. Dit uitgangspunt behelst niet alleen de bestrijding van terrorisme, maar komt ook voort uit de doelstellingen van financieel toezicht, zoals de bescherming van de belangen van consumenten, de werking van financiële markten en de integriteit van de financiële sector. De nota stelt hieromtrent een versterking voor van het toezicht op money transfers en introductie van toezicht op trustmaatschappijen en financieringsmaatschappijen. Voorts wordt aandacht besteed aan de bevrozing van tegoeden. Verder wordt de wet MOT verscherpt en wordt integriteit een expliciete toezichtdoelstelling.

Het tweede uitgangspunt is aanpassing van wet- en regelgeving om informatie die uit financiële stromen beschikbaar komt op een goede manier te kunnen gebruiken voor de opsporing en vervolging van terrorisme. Internationale coördinatie bij de aanpak van witwaspraktijken en het bevrozen van tegoeden komen hier ook aan de orde.

In de derde plaats worden voorstellen gedaan voor versterking van handhaving en uitvoering van wet- en regelgeving. Het gaat hierbij o.a. om versterking van de FIOD-ECD en het OM voor het financieel rechercheren en de versterking van de strafrechtelijke handhavingketen.

Actie 20	Regeling van het toezicht op money transferkantoren.	
Door	De minister van Financiën	
Product(en)	Versterking toezicht money transfers dmv wetsvoorstel	
Budget per product(en)	Voor de acties nrs. 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31 is een totaalbudget van € 2,4 mln toegekend	
Tijdpad	in de loop van 2002 in werking. Het wetsvoorstel heeft n.a.v. de gebeurtenissen van 11 september 2001 en de extra FATF-bijeenkomst in Washington van eind oktober 2001, naast het tegengaan van witwassen ook het tegengaan van het financieren van terroristische misdrijven tot doel.	
Laatste stand van zaken	25 juni door de Eerste Kamer aangenomen (hamerstuk)	
Actie 21	Onder toezicht brengen van trustkantoren	
Door	De minister van Financiën	
Product(en)	1.	sterker in reguliere toezicht betrekken. DNB geeft binnen het lopende toezicht op kredietinstellingen bijzondere aandacht aan trustactiviteiten van dochters van deze kredietinstellingen.
	2.	aanpassing vrijstellingregeling Wtk 1992;
	3.	onder werking MOT/Wif brengen (via AMvB beroepsgroepen);
	4.	separate wet waarin het toezicht op trustmaatschappijen wordt geïntroduceerd, met aandacht voor integratie met de regeling voor financieringsmaatschappijen.
Budget per product(en)	Voor de acties nrs. 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31 is een totaalbudget van € 2,4 mln toegekend	
Tijdpad	1.	per onmiddellijk
	2.	01-01-2002
	3.	medio 2002
	4.	eind 2002 indiening bij TK

Laatste stand van zaken	1. 2. 3. 4.	Gerealiseerd Gerealiseerd De AMvB in voorhangprocedure bij Eerste en Tweede Kamer. In voorbereiding
Actie 22	Versterking van het toezicht op de naleving van de Wet melding ongebruikelijke transacties, de Wet identificatie bij financiële dienstverlening (Wif) en de Sanctiewet;	
Door	De ministers van Financiën en Justitie	
Product(en)	1. 2.	o.a. verankering integriteitstoezicht in financiële toezichtwetten Introductie toezicht op naleving meldplicht MOT en Wif via wetsvoorstel handelaren grote waarde
Budget per product(en)	Voor de acties nrs. 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31 is een totaalbudget van € 2,4 mln. toegekend	
Tijdpad	1. 2.	In de loop 2002 in werking 2002
Laatste stand van zaken	1. 2.	Het wetsvoorstel A&H is 17 mei naar de Tweede Kamer gestuurd (TK 2001–2002, 28 373, nr. 1–2) Wet meldplicht handelaren in grote waarde per 28-12-01 in werking getreden en per 30-01-2002 zijn bij ministeriële regeling toezichthouders aangewezen
Actie 23	Verdere versterking van de handhavingsketen toezicht-opsporing-vervolging in de financiële toezichtwetgeving, mede op basis van een analyse van de versterkingen die voortvloeien uit de nota Integriteit Financiële Sector 1997. Toezichthouders in handhavingsketen (1 t/m 3) Functioneel OM (4) Rechtsprekende macht (5)	
Door	De ministers van Financiën en Justitie	
Product(en)	1. 2. 3. 4. 5.	Uniformering handhavingsbeleid toezichthouders Verbetering keteninformatie + afspraken met FIOD-ECD/OM Versterken «intelligence» functie toezichthouders Centralisatie vervolging financieel-economische criminaliteit Versterking capaciteit/deskundigheid
Budget per product(en)	Voor de acties nrs. 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31 is een totaalbudget van € 2,4 mln. toegekend	
Tijdpad	1, 2 & 3. 2002 4. 5.	01-04-2002 van start 2002
Laatste stand van zaken	1, 2 & 3. 4. 5.	In voorbereiding met FIOD-ECD, OM en toezichthouders. 01-04-2002 van start gegaan In ontwikkeling
Actie 24	Versterking van het Financieel Expertisecentrum (FEC) (waarin DNB, Autoriteit FM, PVK, OM, MOT, KLPD, Politie Amsterdam-Amstelland, Belastingdienst, FIOD/ECD gezamenlijk participeren met als doel zo optimaal mogelijk informatie uit te wisselen. Toetreding AIVD tot FEC onderzoeken.	
Door	De ministers van Financiën en Justitie	
Product(en)	Bezien Wet FEC voor verbetering informatie-uitwisseling en formatieve uitbreiding Bezien participatie AIVD	
Budget per product(en)	€ 700 000	
Tijdpad	2002	
Laatste stand van zaken	Wet op het FEC in voorbereiding. AIVD participeert inmiddels in de FEC-werkgroep Terrorismefinanciering en Terrorismebestrijding	

Actie 25 en 26 (mede in relatie tot actie 23)	Actie 25: het financieel rechercheren zoals dat door verschillende opsporingsinstanties onder gezag van het OM binnen de overheid beoefend wordt, dient versterkt en geconcentreerd te worden. Dit met het oog op het adequaat uitvoering geven aan (naar verwachting toenemende) rechtshulpverzoeken uit het buitenland over terroristische activiteiten en om meer opsporingsonderzoeken te verrichten. Actie 26; verbeteren van uitwisseling van informatie tussen de betrokken partners bij het financieel rechercheren	
Door	De ministers van Financiën, Justitie en BZK	
Product(en)	1.	Uitbreiden HARM-onderzoeken
	2.	taskforce FIOD-ECD/KLPD
	3.	stroomlijning FIOD-ECD
Budget per product(en)	€ 4,1 mln.	
Tijdpad	In de loop van 2002	
Laatste stand van zaken	In uitvoering	
Actie 27	Teneinde de informatiepositie van het Meldpunt Ongebruikelijke (MOT) te optimaliseren moet bewerkstelligd worden dat op een efficiënte wijze gegevens over aan terrorisme gerelateerde subjecten (ongeacht soort transactie) op basis van door het OM aangereikte gegevens door financiële instellingen aan het MOT worden gemeld. Om het proces van meldingen door financiële instellingen aan het MOT te versnellen en optimaliseren, zal binnen de grenzen van de privacyregels onderzocht worden hoe het bestaande geautomatiseerde detectiesystemen bij financiële instellingen efficiënt kunnen worden ingezet	
Door	1. tot en met 3.	Minister van Justitie
	4. tot en met 7.	Ministers van Financiën en Justitie
	8. tot en met 10.	Minister van Justitie
Product(en)	1.	Versterking van de resultaten van de meldingen
	2.	Versterking van de terugkoppeling resultaten aan meldende instellingen
	3.	Versterking samenwerking MOT en BLOM
	4.	Kwaliteit meldingen door meldende instellingen verbeteren
	5.	Vereenvoudiging indicatoren
	6.	De subjectieve indicatoren op grond van de wet MOT uit te breiden met de bestrijding van het terrorisme
	7.	Meer aandacht voor layering-/integratiefase
	8.	Bevordering van bestandvergelijkingen tussen MOT- en politieregisters
	9.	Verbetering van de bevragingen van het OM
	10.	Inrichten instellingen unit bij het MOT
Budget per product(en)	Voor de acties nrs. 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31 is een totaalbudget van € 2,4 mln toegekend	
Tijdpad	1. t/m 10. 2002	
Laatste stand van zaken	1 en 2.:	in voorbereiding.
	3:	Per 1 oktober 2002 zal de tot nu toe experimentele samenwerking worden omgezet in een structureel ingerichte samenwerkingsunit.
	4:	In voorbereiding (hangt tevens samen met punt 5).
	5:	In vergevorderde conceptfase.
	6:	Namenlijst sanctie wet aan meldpunt gekoppeld.
	7:	Hangt samen met punt 5.
	8:	Is gerealiseerd.
	9:	Is gerealiseerd.
	10:	Hangt samen met punt 5.
Actie 28	1. 2.	Meldplicht voor de Belastingdienst voor ongebruikelijke transacties; Meldplicht douane MOT
Door	Minister van Financiën	
Product(en)	1.	in onderzoek
	2.	Verruiming mogelijkheden tot melding ongebruikelijk geldvervoer door douane

Budget per product(en) Tijdpad	Voor de acties nrs. 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31 is een totaalbudget van € 2,4 mln toegekend
	1. 1e kwartaal 2002
	2. 2002
Laatste stand van zaken	1. Een aparte wettelijke voorziening voor een meldplicht is niet noodzakelijk aangezien in geval van constatering van een mogelijke witwassituatie, waarin er geen aanknopingspunten zijn voor optreden van de Belastingdienst zelf (fiscaal(straf)rechtelijk), dit aan het MOT wordt gemeld op basis van het Voorschrift Informatieverstrekking Belastingdienst.
	2. Nader Rapport in voorbereiding
Actie 29	Invoeren van de meldplicht voor vrije beroepsbeoefenaren vooruitlopend op invoering van de Europese regelgeving
Door	Ministers van Financiën en Justitie
Product(en)	1. Implementatie richtlijn mbt uitbreiding definitie en beroepsgroepen via aanpassing wet-MOT en AMvB (+regeling toezicht)
	2. Meldplicht pensioenfondsen/schadeverzekeraars
Budget per product(en) Tijdpad	Voor de acties nrs. 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31 is een totaalbudget van € 2,4 mln. toegekend
	1. 1e kwartaal 2002
	2. In onderzoek bij de begeleidingscommissie MOT
Laatste stand van zaken	1. Aanpassing Wet MOT op 28 december 2001 in werking getreden.
	2. Amvb beroepsgroepen voor voorhangprocedure naar Eerste en Tweede Kamer In onderzoek
Actie 32	Het instrumentarium om verdachte rekeningen te bevriezen zal worden versterkt.
Door	Ministers van Financiën en Buitenlandse Zaken
Product(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Het wetsvoorstel tot wijziging van de Sanctiewet 1977 is, na behandeling door het parlement, op 7 juni 2002 in werking getreden. De ministerraad heeft twee (concepten van) Algemene Maatregelen van Bestuur op basis van de Sanctiewet voor advies bij de Raad van State ingediend. • Eén AMvB betreft de instelling van een meldplicht voor financiële instellingen van transacties die zouden kunnen duiden op de financiering van terrorisme. Analoog aan de opzet waarvoor is gekozen bij het tegengaan van witwassen moeten meldingen plaatsvinden bij het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT). Vooruitlopend op de inwerkingtreding van het meldplichtbesluit heeft de minister van Buitenlandse Zaken een ministeriële regeling vastgesteld met dezelfde inhoud. Besluit en regeling geven uitvoering aan één van de 8 aanbevelingen van de FATF gericht op de bestrijding van terrorismefinanciering. • De tweede AMvB betreft de overdracht van bevoegdheden die de minister van Financiën op basis van de Sanctiewet heeft aan de financiële toezichthouders. Dit betreft onder meer bevoegdheden om eisen te stellen aan de bedrijfsvoering van financiële instellingen. Met dergelijke eisen kunnen de voorwaarden worden gecreëerd om effectief uitvoering te geven aan financiële sanctiemaatregelen. Ook krijgen toezichthouders de bevoegdheid om bestuursrechtelijke boetes en dwangsommen aan instellingen op te leggen en om gegevens (bijvoorbeeld over het aantal bevroren tegoeden) bij instellingen op te vragen. Het overdrachtsbesluit was al bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Sanctiewet aangekondigd. • Aan de lijst van personen en organisaties die door de EU in verband zijn gebracht met terrorisme (Gemeenschappelijke Standpunt 2001/931/GBVB) zijn op 2 mei bij unanimitéit 20 namen en op 17 juni 28 namen toegevoegd. Op grond van EU-verordening 2580 moeten tegoeden van deze entiteiten worden bevroren. Naar verwachting zal op korte termijn de samenstelling van de lijst opnieuw worden bezien. • Afspraken over de ex ante toetsingsprocedure van lijsten en de ex-post toetsing van (mogelijke) hits zijn geformaliseerd en vastgelegd in een protocol. Dit protocol is opgesteld door betrokken departementen, de AIVD en de financiële toezichthouders. De ministerraad heeft kennis genomen van het protocol.
Optreden tegen terrorisme	
Actie 34	Uitbreiding van de BBE-capaciteit, zowel bij de politie als bij Defensie (mariniers)
Door	Minister van Justitie, in overleg met de Minister van BZK en de Minister van Defensie
Product(en)	Uitbreiding van de bijzondere bijstandseenheden, opdat in het kader van terrorismebestrijding gelijktijdig, en zo nodig gedurende een langere periode, op meer plaatsen bijzondere bijstandseenheden kunnen worden ingezet. Defensie breidt daartoe op korte termijn de BBE-capaciteit mariniers uit.

Budget per product(en)	Defensie: 2002: € 5,26 miljoen per jaar Defensie: vanaf 2003 € 3,403 miljoen per jaar
Tijdpad	Versterking BBE mariniers: 2001–2002
Laatste stand van zaken	De versterking van de BBE mariniers is ter hand genomen. De uitbreiding van de BBE-M omvat 65 extra functieplaatsen voor de oprichting van een derde peloton en de aanpassing van de bestaande (verkenningsteams ter ondersteuning van de BBE-M pelotons (M-teams). De opleidingen en de verwerving van materieel zijn reeds begonnen. Het derde peloton is – overeenkomstig de planning – vanaf 1 juni 2002 operationeel inzetbaar geworden; De M-teams zijn vanaf 1 augustus 2002 operationeel inzetbaar.
Defensie	
Actie 35	De minister van Defensie onderzoekt welke aanvullende eisen aan de rol van Defensie worden gesteld in verband met de bestrijding van terrorisme
Door	De Minister van Defensie
Product(en)	Eindrapport van de Taakgroep Defensie en Terrorismebestrijding (zie Kamerstukken II, 2001–2002, 27 925 nr. 40) Hierin worden maatregelen en aanbevelingen voor beleidsaanpassingen en -intensiveringen op korte en middellange termijn voorgesteld.
Budget per product(en)	De aan de uitvoering van korte termijn maatregelen verbonden kosten worden geraamd op € 4,5 miljoen voor het begrotingsjaar 2002. Zij zijn structureel en drukken hierdoor voor de gehele periode van de Defensienota 2000 (2002–2009) voor ongeveer € 32 miljoen op de defensiebegroting. Deze kosten worden binnen de defensiebegroting geacommodeerd. De financiële gevolgen van deze maatregelen zijn verwerkt in de eerste suppletoire begroting voor 2002. De meerjarige doorwerking wordt meegenomen bij de voorbereiding van de defensiebegroting voor 2003. De aan maatregelen voor de langere termijn verbonden kosten kunnen oplopen tot tussen de € 68 en € 90 miljoen per jaar voor de resterende periode van de Defensienota 2000 (2002–2009). De uitvoering van deze maatregelen is daardoor mede afhankelijk van afspraken in het kader van het regeerakkoord van het nieuwe kabinet.
Tijdpad	Eindrapport van de Taakgroep gereed in december 2001; maatregelen, beleidsaanpassingen en intensiveringen in 2002 en volgende jaren
Laatste stand van zaken	De minister van Defensie heeft bij brief van 18 januari jl. het Eindrapport aan het parlement toegezonden (Kamerstukken II, 2001–2002, 27 925, nr 40) De antwoorden op schriftelijke vragen van de Vaste Commissie voor Defensie zijn op 22 februari jl. aan het parlement aangeboden (TK 2001–2002, 27 925, nr 45). Op 4 april 2002 heeft de Tweede Kamer een algemeen overleg gevoerd met de minister van Defensie over het rapport Taakgroep Defensie en Terrorisme
Overige wetgevingsaspecten	
Actie 36	Nederland zal blijven aandringen op snelle ratificatie van uitleveringsverdragen
Door	Minister van Justitie
Product(en)	
Budget per product(en)	Nvt
Tijdpad	Doorlopend
Laatste stand van zaken	In de JBZ-raad van eind februari 2002 is geïnformeerd naar de stand van zaken van de ratificaties.
Actie 37	Nederland zal aandringen op snelle totstandkoming van de gewijzigde richtlijn witwassen, waarin opgenomen meldplichten voor bepaalde ongebruikelijke transacties van vrije beroepsbeoefenaren. De inspanningen zijn er vervolgens op gericht om deze richtlijn snel uit te voeren
Door	Minister van Justitie
Product(en)	Wettelijke regeling meldplicht vrije beroepsbeoefenaren ter zake van bepaalde transacties.
Budget per product(en)	Nvt
Tijdpad	Het wetsvoorstel is op 11 december door de Eerste Kamer aanvaard en in Stb. 2001, 665 gepubliceerd.
Laatste stand van zaken	De algemene maatregel van bestuur, waarin wordt bepaald ten aanzien van welke diensten melding van ongebruikelijke transacties dient plaats te vinden, is na aanvaarding door de ministerraad op 24 mei 2002, voorgelegd aan de Staten-Generaal.

Actie 38	Onderhandelingen afronden en invoeren Kaderbesluiten terrorisme en aanhoudingsbevel
Door	Minister van Justitie
Product(en)	In EU-verband: totstandkoming van de twee kaderbesluiten, alsmede een wettelijke regeling inzake strafbaarstelling van terroristische misdrijven.
Budget per product(en)	Nvt
Tijdpad	Eind 2001 is politiek akkoord bereikt over de kaderbesluiten terrorismebestrijding en Europees aanhoudingsbevel. Het Europees Parlement is opnieuw om advies gevraagd en heeft intussen geadviseerd. Het wetsvoorstel houdende een Wet terroristische misdrijven is op 7 januari 2002 voor spoedadvies aan de Raad van State aangeboden.
Laatste stand van zaken	Het kaderbesluit terrorismebestrijding is door de raad van ministers vastgesteld op 13 juni 2002. Het kaderbesluit inzake het Europees aanhoudingsbevel is nog niet vastgesteld. De Raad van State heeft op 17 mei 2002 advies uitgebracht over de Wet terroristische misdrijven. Het wetsvoorstel is op 4 juli 2002 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend.
Actie 39	Snelle totstandkoming van de goedkeurings- en uitvoeringswetgeving inzake de VN-verdragen over bomterrorisme en financiering van terrorisme
Door	Minister van Justitie
Product(en)	Ratificatie en uitvoering van de Verdragen inzake bom- en financiering terrorisme
Budget per product(en)	Nvt
Tijdpad	Aanvaarding van de goedkeurings- en uitvoeringswetgeving vóór eind 2001.
Laatste stand van zaken	De voorstellen van wet tot goedkeuring en uitvoering van de verdragen inzake bom- en financiering van terrorisme zijn op 17 december 2001 door de Eerste Kamer aanvaard. De rijkswetten van 20 december 2001 tot goedkeuring van beide verdragen, Stb. 672 resp. 674, zijn op 28 december 2001 in werking getreden. De wetten van 20 december 2001 tot uitvoering van deze verdragen, Stb. 673 resp. 675, zijn op 1 januari 2002 in werking getreden. De bekrachtiging van beide verdragen heeft op 7 februari 2002 plaatsgevonden. Het verdrag inzake bomterrorisme is voor Nederland op 9 maart 2002 in werking getreden. Het verdrag inzake financiering van terrorisme is voor Nederland op 10 april 2002 in werking getreden.
Actie 40	Nederland zal alle inspanningen erop richten de EU-rechtshulpovereenkomst eind 2002 te ratificeren. Daarmee worden ook de joint teams mogelijk
Door	Minister van Justitie
Product(en)	Goedkeurings- en uitvoeringswetgeving inzake de EU-rechtshulpovereenkomst.
Budget per product(en)	Nvt
Tijdpad	De goedkeurings- en uitvoeringsregelgeving inzake de EU-rechtshulpovereenkomst is op 7 januari 2002 voor spoedadvies aan de Raad van State aangeboden. Het advies is op 12 maart 2002 ontvangen.
Laatste stand van zaken	De beide wetsvoorstellen zijn op 26 april 2002 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend (Kamerstukken II 2001–2002, 28 350 (R 1720) en 28 351)
Actie 41	Nederland zal in november 2001 het verdrag Crime in Cyberspace ondertekenen en vervolgens bij voorrang uitvoeren
Door	Minister van Justitie
Product(en)	Goedkeurings- en uitvoeringswetgeving inzake het Verdrag Crime in cyberspace.
Budget per product(en)	Nvt
Tijdpad	Een conceptwetsvoorstel ter goedkeuring en uitvoering van het Verdrag Crime in Cyberspace zal in april 2002 gereed gemaakt zijn. Dit conceptwetsvoorstel zal dan voor advies worden aangeboden aan de adviesorganen.

Laatste stand van zaken	Uitvoering van het verdrag vindt deels plaats in het kader van het wetsvoorstel tot partiële wijziging van de zedelijkheidswetgeving (strafbaarstelling virtuele kindporno), deels in de wetgeving die voorbereid wordt ter uitvoering van het kabinetsstandpunt inzake strafvorderlijke gegevensvergaring in de informatiemaatschappij (kamerstukken II 2001–2002, nr. 28 366) en deels door middel van een nota van wijziging bij het wetsvoorstel computercriminaliteit II.
--------------------------------	--

Actie 42	Na totstandkoming van het protocol bij de EU-rechtshulpovereenkomst inzake informatieplichten van financiële instellingen zal, als voortrein op de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie Mevis, regelgeving voorbereid worden.
-----------------	---

Door	Minister van Justitie
-------------	-----------------------

Product(en)	Goedkeurings- en uitvoeringswetgeving inzake het protocol informatieplichten financiële instellingen.
--------------------	---

Budget per product(en)	Nvt
-------------------------------	-----

Tijdpad	De wetsvoorstellen zijn op 7 januari 2001 voor spoedadvies aan de Raad van State aangeboden. Het advies is op 12 maart 2002 ontvangen.
----------------	--

Laatste stand van zaken	De beide wetsvoorstellen zijn op 26 april 2002 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend (Kamerstukken II 2001–2002, 28 352 en 28 353)
--------------------------------	--

Actie 43	Instellen werkgroep om knelpunten te inventariseren in wetgeving met betrekking tot informatie-uitwisseling en -vergaring
-----------------	---

Door	Minister van Justitie
-------------	-----------------------

Product(en)	Rapport
--------------------	---------

Budget per product(en)	Nvt
-------------------------------	-----

Tijdpad	De werkgroep informatie-uitwisseling zal naar verwachting begin april 2002 haar rapport gereed hebben. In de werkgroep zijn ambtenaren van de ministeries van Justitie, BZK, het OM, de politie, Binnenlandse Veiligheidsdienst en Militaire Inlichtingendienst vertegenwoordigd.
----------------	---

Laatste stand van zaken	Naar verwachting zal het rapport van de werkgroep niet in april 2002 maar voor de zomer 2002 gereed zijn.
--------------------------------	---

Terrorisme en NBC

Actie 44	Preparatie op bioterrorisme
-----------------	-----------------------------

Door	Minister van VWS
-------------	------------------

Product(en)	1. Draaiboek bioterrorisme
	2. Inventarisatie RIVM inzake beschikbare kennis en vaardigheden op terrein van diagnostiek van micro-organismen
	3. Projectplan RIVM ter verbetering diagnostische methoden
	4. Extra productie pokkenvaccin
	5. Uitbreiding en ontwikkeling door Landelijke Coördinatiestructuur Infectieziektebestrijding (LCI) van specifieke, op bioterrorisme toegespitste, bestrijdingsprotocollen voor een aantal prioritaire agentia
	6. Voorbereiding oefeningen ter bestrijding van een «pokken-epidemie»
	7. Conclusies van EU Gezondheidsraad m.b.t. de ontwikkeling van overleg, informatie en beheersmechanismen in crisissituaties, alsmede m.b.t. het bevorderen van de ontwikkeling van vaccins, geneesmiddelen en behandelingen

Budget per product(en)	Voor 2001: € 16 109 197, voor 2002: € 14 838 613, voor 2003: € 5 944 520 en vanaf 2004: € 4 514 773
-------------------------------	---

Tijdpad	Ad 1. april- mei 2002
	Ad 2 en 3. Gerealiseerd
	Ad 4. medio 2002
	Ad 5. Protocollen LCI voor prioritaire – aan terrorismebestrijding gerelateerde – agentia: december 2002; protocollen overige agentia (VWS): 2002
	Ad 6. december 2001 en eerste kwartaal 2002
	Ad 7. gerealiseerd (15 november 2001)

Laatste stand van zaken	Ad 1.	Een concept draaiboek «pokken» is gereed. Een concept-draaiboek voedsel gerelateerde bioterrorisme zal in augustus 2002 klaar zijn. Een compleet draaiboek «bioterrorisme» komt in het derde kwartaal van 2003 gereed.
	Ad 4.	De productie van het pokkenvaccin verloopt voorspoedig. Per augustus 2002 is er voldoende vaccin geproduceerd om bij een eventuele uitbraak de gehele Nederlandse bevolking tegen pokken te beschermen.
	Ad 5.	Een groot aantal van de protocollen voor prioritaire – aan terrorismebestrijding gerelateerde – agentia, is in concept gereed
	Ad 6.	
	a.	Op 22 februari is er decentraal geoefend met de bestrijding van een uitbraak «pokken» in Enschedé
	b.	Op 11 april 2002 heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden over «pokken» in het Ministerieel Beleids Team (MBT). Hierin zijn politiek/bestuurlijke dilemma's besproken.
	Ad 7.	Voortgang EU actieprogramma gebaseerd op de conclusies van de EU GezondheidsRaad
	a.	Vanaf 1 juni is er een systeem voor snelle waarschuwing 24 uur per dag operationeel
	b.	Er zijn concrete voorstellen gedaan voor uitbreiding van surveillance van bepaalde ziekteverwekkers of syndromen;
	c.	Er is gestart met de inventarisatie van nationale voorraden geneesmiddelen en laboratorium-faciliteiten;
	d.	Er zijn gesprekken gaande met de farmaceutische industrie over de mogelijkheid voor het ontwikkelen of aanschaffen van geneesmiddelen of bulkproducten, waaronder een 2e generatie pokken-vaccin.
		Om de besluitvorming over eventuele Europese voorraadvorming van geneesmiddelen voor te bereiden, is binnen VWS een interne werkgroep opgericht. Deze werkgroep zal de kwetsbaarheid van de Nederlandse geneesmiddelenvoorziening nader bestuderen en het Nederlandse standpunt voorbereiden. Eind juni zal de Gezondheidsraad een 2e advies uitbrengen over de «verdediging tegen bioterrorisme».
Actie 45	Preparatie op overig NBC Terrorisme	
Door	VROM Minister van VROM	
Product(en)	1.	Versterking expertise drinkwater veiligheid
	2.	Versterking BeleidsOndersteunendTeam milieu-incidenten(BOT-mi)
	3.	Instellingsbeschikking BOT-mi
	4.	Waakvlamovereenkomsten kenniscentra chemische strijdmiddelen
	5.	Oprichten centraal gaspakkenteam
	6.	Uitbreiden vraagbaakfunctie NVIC
	7.	Versterken MOD
	8.	Oprichten Commissie Interventiewaarden Gezondheidseffecten bij Milieu-incidenten (grenswaardenvaststelling van chemische stoffen)
	9.	Nationaal Plan Kernongevallenbestrijding geschikt maken voor respons bij nucleaire aanslagen
Budget per product(en)	1.	€ 200 000 (eenmalig)
	2.	€ 2 600 000 (over 4 jaar)
	3.	–
	4.	€ 260 000 (per jaar)
	5.	€ 70 000 (eenmalig)
	6.	€ 600 000 (per jaar)
	7.	€ 400 000 (per jaar)
	8.	€ 500 000 (per jaar)
	9.	P.m.
Tijdpad	1.	gerealiseerd
	2.	In uitvoering (afgerond eind 2006)
	3.	afgerond
	4.	afgerond
	5.	afgerond
	6.	In uitvoering (afgerond 4e kw 2002)
	7.	afgerond
	8.	In uitvoering (afgerond 3e kw 2002), het voorstel ter oprichting van de Commissie ligt ter tekening bij de minister van VROM.
	9.	In uitvoering (afgerond 4e kw 2003)
Laatste stand van zaken	Zoals beschreven in het actieplan «Terrorisbestrijding en Veiligheid» van 5 oktober 2001 (TK 2001–2002, 27 925, nr. 10) zal ook het ministerie van VROM haar taken op het gebied van crisisbeheersing intensiveren. Het betreffen met name het intensiveren van de taken op gebied van de crisisbeheersing in geval van terroristische aanslagen met nucleaire, biologische en chemische (NBC) middelen.	

Met betrekking tot genoemde intensivering beschrijft de voortgangsrapportage «Tegengaan van terroristische aanslagen met NBC-middelen» van 2 april 2002 van de staatssecretaris van BZK aan de Tweede Kamer, de gevolgen voor het Nationaal Plan voor de Kernongevallenbestrijding (NPK) en het Beleid Ondersteunend Team Milieu-incidenten (BOT-mi).

De interdepartementale afspraken over intensivering zijn door de Stafafdeling Crisismanagement (CM) van de VROM-Inspectie, als verantwoordelijke regievoerder van de voorbereiding en afhandeling van crisissituaties, in een aantal uitvoeringsprojecten uitgewerkt. Het betreffen:

- Implementatie van het project Revitalisatie Nationaal Plan Kernongevallenbestrijding (RNPK).
- Implementatie van het Masterplan Beleidsondersteunend Team Milieu-incidenten (MBOT-mi).
- Herinrichting Departementaal Coördinatie Centrum (HDCC).
- De (aanvullende) vernieuwingsaanschaf en onderhoud van de meetauto's van het RIVM.
- De kosten van extra inzetcapaciteit bij het RIVM, specifiek voor NBC-terreur.

De uitvoering van deze intensiveringprojecten zal in 2002, 2003 en 2004 plaatsvinden. Daarna zullen deze projecten in een beheerfase komen. Met de huidige budgetplanning is geen rekening gehouden met genoemde intensiveringontwikkelingen voor NBC-terreur, en derhalve zullen nieuwe claims moeten worden ingediend. Onderstaand wordt per project een korte beschrijving gegeven.

Project Revitalisatie Nationaal Plan Kernongevallenbestrijding

De organisatie van het Nationaal Plan Kernongevallenbestrijding was, twaalf jaar na vaststelling, toe aan een herijking. Daartoe is het project «De Revitalisatie van het Nationaal Plan voor de Kernongevallenbestrijding» (RNPK) gestart. Inmiddels is het eindrapport RNPK gereed en vastgesteld door de stuurgroep. Dit rapport geeft inzicht in enerzijds de uitgangspunten en de toekomstige opzet van de kernongevallenbestrijding en anderzijds een eerste aanzet voor implementatie van de voorgestelde maatregelen. Met name de Ministeries van VROM en BZK zijn belast met de verdere uitwerking en uitvoering van de implementatieactiviteiten. Naar aanleiding van 9 september 01 dient in het NPK een voorziening te worden getroffen dat deze regeling eveneens geschikt is voor het optreden na een terroristische aanslag.

Masterplan Beleidsondersteunend Team Milieu-incidenten (MBOT-mi)

Het samenwerkingsverband Beleidsondersteunend Team Milieu-incidenten (BOT-mi) functioneert sinds de negentiger jaren bij werkelijke milieu-incidenten en bij rampen oefeningen. Deze samenwerkingsstructuur bleek in een behoefte te voorzien, maar was nog niet geformaliseerd en werkte als zodanig op informele basis.

Recente (inter)nationale rampen hebben de ontwikkeling op gebied van voorzorg met betrekking tot ernstige milieu-incidenten versneld. Zo is het BOT-mi in april 2002 formeel ingesteld (Instellingsbesluit Staatsblad). Voor een volledig georganiseerd en geïmplementeerd BOT-mi, conform het Instellingsbesluit, moeten een aantal activiteiten worden uitgevoerd. Deze zijn inzichtelijk gemaakt in het zogenaamde Masterplan Beleids- ondersteunend Team Milieu-incidenten.

Herinrichting vergaderruimte Departementaal Coördinatie Centrum (HDCC)

De vergaderruimte van het Departementaal Coördinatie Centrum (DCC) is in 1993 ingericht. Inmiddels is de inrichting en het voorzieningenniveau van deze vergaderruimte, inclusief de direct «opeisbare» nevenruimten, gedateerd en als zodanig aan herinrichting toe. Het HDCC coördineert alle incidenten op NC-gebied, drinkwaterveiligheid en gezondheid.

Meetauto's RIVM

Voor het verrichten van metingen bij incidenten beschikt het RIVM over vier meetwagens: twee ten behoeve van metingen ingeval van een kernongeval en twee ingeval van een milieu-incident. CM is belast met de financiering van deze vier meetauto's. Na aanschaf van deze meetauto's zijn (nog) geen budgetreserveringen gedaan met betrekking tot de kosten van aanvulling, vervanging en onderhoud van zowel de meetauto's als de daarin aanwezige meetapparatuur. Een budgetplanning daartoe is op basis van werkelijk te maken kosten moeilijk in te schatten, daar het budgetpatroon grillig en niet geheel voorspelbaar verloopt. Op voorstel van het RIVM wordt vooralsnog uitgegaan van een leaseconstructie die werkzaam kan zijn nadat het RIVM de status van agentschap krijgt (naar verwachting per 01-01-2003).

Expertise NBC-terreur

In het kader van mogelijke NBC aanslagen zijn een aantal afspraken gemaakt met het RIVM (zie bijgaande nota 17-10-2001). Het betreffen in grote lijn de volgende punten:

- De samenwerking met het Prins Maurits Laboratorium en het RIVM.
- De versterking van de expertise op gebied van drinkwater.
- Verruiming van de inzetcapaciteit van het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum.
- Extra inzet en materieel met betrekking tot de meetploegen en infrastructuur.
- Verdere opbouw van expertise op gebied van BC terrorisme.

Actie 45a	Preparatie op overig NBC Terrorisme
Door	Minister van BZK
Product(en)	1. Rapportage projectgroep NBC aan TK 2. Risicoanalyses inzake kwetsbaarheid beleidsterreinen ministerie van VROM, geïncorporeerd in Actieplan VROM 3. Opslag kaliumjodaattabeltten 4. EU Actieplan rampenbestrijding
Budget per product(en)	Pm

Tijdpad	1.	Rapportage is aangeboden aan TK in april 2002
	2.	Gerealiseerd
	3.	Kaliumjodaat vanaf 2003 decentraal opgeslagen
	4.	Er moet een EU Actieplan Rampenbestrijding komen op de lange termijn. Afspraken moeten binnen EU verband nog verder gemaakt worden.
Laatste stand van zaken	Ad 3.	Het proces van decentrale opslag van kaliumjodaatabletten met inachtneming van wettelijke normen t.a.v. opslag en toezicht voor geregistreerde geneesmiddelen is in gang gezet conform afspraken met betrokken GGD's
	Ad 4.	Het EU Actieplan ter versterking van de coördinatie van de bijstandsverlening op het terrein van rampenbestrijding (civil protection) heeft acties uitgezet tot en met 2004. Het plan richt zich op preventieprojecten, ingrijpen, nazorg, bestudering van oorzaken van rampen, risicoanalyses etc. Ook de sociaal-economische gevolgen van een ramp, die zo duidelijk zijn geworden na 11 september, worden meegenomen in een analyse in dit Actieplan. In het kader van het Actieplan worden workshops georganiseerd, deskundigen uitgewisseld en oefeningen gehouden. Nederland neemt deel aan deze activiteiten. Verwacht wordt dat na 2004 een vervolgplan zal worden aangenomen.
Actie 46	Waarborgen van voedselveiligheid in geval van NBC terrorisme	
Door	Minister van LNV	
Product(en)	1.	Quick scan naar risico's voedselveiligheid
	2.	Informatie-uitwisseling en afstemming met koepelorganisaties in de levensmiddelenindustrie over mogelijke risico's van bioterrorisme
Budget per product(en)	-	
Tijdpad	Ad 1 en 2:	gerealiseerd